

محمدرضا عارف:

سال ۹۸

باید پاسخ گو باشیم

گروه سیاست: محمدرضا عارف، رئیس شورای عالی اصلاح طلبان، در گفت وگویی مفصلی که با سایت خبرآنلاین داشته، درباره نحوه بستن فهرست شوراها، ارتباط اصلاح طلبان با مقام معظم رهبری و کمیته رفع حصر توضیحاتی داده که اهم آن در پی می آید...

صفحه ۱۲

یکشنبه ۱۹ آذر ۱۳۹۶ - ۲۱ ربیع الاول ۱۴۳۹ - ۱۰ دسامبر ۲۰۱۷

بوریس جانسون:

انگلستان به اجرای کامل برجام متعهد است

گروه سیاست: روز گذشته «بوریس جانسون»، وزیر خارجه انگلیس، میهمان تهران بود؛ روزنامه نگار سابق، شهردار پیشین و تاریخ نگار بریتانیایی از فرودگاه مهرآباد به خیابان ۳۰ تیر آمده تا با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران، دیدار و گفت وگو کند...

صفحه ۲

سال پانزدهم - شماره ۳۰۳ - ۱۶ صفحه - ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

بازی شکست خوردگان

سیدعلی خرم - استاد حقوق بین الملل

شکست خوردگان بزرگ، امروز صحنه خاورمیانه را رقم می زنند. نسر اول دونالد ترامپ؛ در هیچ کدام از طرح هایش موفق نشده و قول های او در دوره مبارزه انتخاباتی بر زمین مانده و بدتر از آن، اتهام همکاری با روسیه برای پیروزی در انتخابات، کلوی او را بدچور فشار داده است؛ به ترتیبی که تاکنون همه مشاوران و تیم اطراف خود را از دست داده و اگر قاضی مولر خوب پیش رود، رئیس جمهور آمریکا با استیضاحی جدی روبه رو خواهد شد. پس دونالد ترامپ برای انحراف افکار عمومی کشورش از ناکامی های خود، به ویژه در مسائل داخلی، نیازمند یک پیروزی در صحنه سیاست خارجی اعم از سیاسی یا نظامی است. دونالد ترامپ ابتدا به جنگ با کره شمالی، سپس به جنگ با ایران و در نهایت به شناسایی بیت المقدس به عنوان پایتخت اسرائیل متوسل شده تا موج شادی را میان لابی یهودی در آمریکا و در میان مردم اسرائیل به وجود آورد؛ این موج می تواند به عنوان دستاوردی بزرگ، سیاستی حمایتی را میان جمهوری خواهان تندرو برای جلوگیری از استیضاح او ایجاد کند.

نفر دوم بنیامین نتانیاهو: در بدترین شرایط سیاسی - اجتماعی در اسرائیل قرار گرفته و علاوه بر ناراضیاتی زیاد در میان مردم و احزاب به دلیل سیاست های راست گرایانه اش، در چارچوب قوه قضائیه نیز به علت فساد مالی و سوء استفاده، تحت پیگرد جدی قرار دارد؛ به ترتیبی که خود و همسرش در آستانه دریافت حکم محکومیت و اعزام به زندان هستند، نتانیاهو باید طرحی نو دراندازد تا بتواند رضایت عمومی را به دست آورد و از این تنگنا خارج شود. شناسایی بیت المقدس بعد از ۵۰ سال مخالفت جامعه جهانی و قطع نامه های شورای امنیت با آن، می تواند یکی از آرزوهای دیرینه رژیم اسرائیل را برآورده کرده و از نتانیاهو قهرمانی ملی بسازد.

نفر سوم محمد بن سلمان: جوان، ناپخته و جویای نام است. عربستان در دوره اوباما با تحقیق کنگره و تصویب قانون «جستا»، به عنوان متهم اول وقعه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ شناخته شد که نقش دولتی آن به اثبات رسیده بود. عربستان باید به نوعی زمین بازی را عوض می کرد و از متهم اصلی، به بازیگری نقش آفرین در خاورمیانه تبدیل می شد. هم زمان پروژه «به پادشاهی رساندن محمد بن سلمان» که برخلاف عرف معمول عربستان بود نیز باید پیاده می شد. ازاین رو، عربستان احتیاج داشت بسته ای پیشنهادی به آمریکا ارائه دهد که در آن، هم اتهام شراکت دولتی در وقعه تروریستی ۲۰۰۱ فراموش نشود و هم حمایت آمریکا برای پادشاهی محمد بن سلمان به دست آید. بخش هایی از این بسته پیشنهادی، تا به حال کشف شده که خریدهای کلان نظامی از آمریکا، ارسال هدایای غیرمعمول برای خانواده ترامپ، فاصله گرفتن عربستان از اسلام تندرو و ترویج اسلام متعادل، اعلام آمادگی پرداخت هزینه برای جنگ آمریکا با ایران (که شرط ترامپ بود) و مهم تر از همه ارتباط با اسرائیل را دربر می گیرد.

ادامه در صفحه ۲

ابراز نگرانی اصلاح طلبان از معطل ماندن مطالبات

مردم از امید عبور خواهند کرد؟

صفحه ۲

میرزایی نکو:

باید از خبری شدن جزئیات رفع حصر اجتناب کرد

محمود صادقی:

باید به سمت توسعه سیاسی حرکت کنیم

رمضان زاده:

منتقد دولت هستم اما اولویتهای آن را قبول دارم

محمدرضا خاتمی:

باید بررسی کنیم دنیا با فساد چطور مبارزه کرده است

بهرروز نعمتی در گفت وگو با «شرق»:

یک کلمه از لاریجانی درباره ۱۴۰۰ نشنیده ایم

صفحه ۶

نگاه هفته

در عربستان چه می گذرد؟

موردنظر غرب، چهره حکومت عربستان را نزد جامعه روشنفکر غربی بهبود بخشد، همچنین از نظر اقتصادی به دنبال متنوع سازی اقتصاد کشور و کاهش وابستگی به درآمد نفت است.

همه این اقدامات با تحکیم قدرت بن سلمان برای شرایط بعد از فقدان ملک سلمان نیز هم زمان شده است. باید دقت کرد که با توجه به ساختار قدرت روحانیت سنتی و خاندان آل سعود در عربستان، اگر سلطان و ولیعهدش می خواستند فرایند همه این اصلاحات را با مشارکت اصحاب قدرت و همسوکردن همه آنها و مردم پیش ببرند، فرایند اصلاحات بسیار طولانی و شاید تعلیق به محال می شد. بنابراین درواقع بن سلمان دست به یک اصلاحات، تحول یا توسعه آمرانه و شتابزده با حمایت آمریکا زده و سعی کرده است حمایت اسرائیل را نیز جلب کند، اما ادبیات امروز توسعه و تحول همه جانبه که مبتنی بر تجربیات تاریخ معاصر است، به ما می گوید که شناس موفقیت این گونه تحولات بسیار پایین است و اصولا اگر به مفهوم عمیق توسعه در ادبیات نوین آن توجه کنیم، «توسعه آمرانه» دچار یک پارادوکس درونی است.

سلفی و افراطی نیز از سوی حکومت عربستان بوده است. در اواخر ریاست جمهوری اوباما در آمریکا نیز گوشه هایی از دخالت آل سعود در حادثه ۱۱ سپتامبر علنی شد. هم زمان با این تحولات با اقتصادی شدن نفت و گاز غیرمتعارف در ایالات متحده و قرارگرفتن تولید نفت و گاز این کشور در روند افزایشی، وابستگی ایالات متحده به نفت خاورمیانه و عربستان به حداقل رسید ضمن اینکه قطع وابستگی به انرژی خارج از قاره آمریکا به عنوان سیاست راهبردی مورد توجه دولت آمریکا قرار گرفت. حکومت عربستان که امنیتش به وابستگی ایالات متحده به نفت این کشور گره خورده است، از همه این مسائل احساس خطر کرد. در این شرایط روی کار آمدن دونالد ترامپ برای سعودی ها یک موهبت بود. انتخاب ترامپ کمتر از یک سال بعد از روی کار آمدن ملک سلمان اتفاق افتاد. سلمان فرزتوت، اداره کشور را به ولیعهد سی و چندساله خود واگذار کرده است و به نظر می رسد که «بن سلمان» با طرح چشم انداز ۲۰۳۰ و سایر اقدامات شتاب زده ای که درگیر آن است، می کوشد از یک سو روابط جدیدی را با ایالات متحده و اسرائیل برای حفظ امنیت سعودی برقرار کند و از سوی دیگر، با اصلاحات سیاسی-اجتماعی

عربستان با دولت های عراق و سوریه و حتی ترکیه هم چندان مناسب نیست. البته نباید از نظر دور داشت که نزدیک به ۶۰ درصد جمعیت زیر ۳۰ سال عربستان نیز که احتمالا از حکام فرزتوت و تفکرات سنتی خسته شده اند، یکی از عوامل بالقوه قدرت هستند که ممکن است محمد بن سلمان روی آنها حساب باز کرده باشد. نزدیکی بیش از حد و آشکار سلمان به ایالات متحده و به ویژه اسرائیل نیز به تنش های داخلی عربستان دامن می زند ضمنا نباید فراموش کرد که وضعیت اقتصادی عربستان نیز مساعد نیست این کشور در دو، سه سال اخیر با کسری بودجه فراینده، نرخ بی کاری بالا و نرخ رشد اقتصادی پایین روبه رو بوده است. اما برای ترسیم اهداف بن سلمان از بازداشت های اخیر، نمی توان این بازداشت ها را مجرد از سایر مسائل مورد توجه قرار داد. به نظر من باید تحولات عربستان را در سپهر وسیع تری ملاحظه کرد. در سال های اخیر از یک سو حکومت عربستان سعودی به عنوان یک حکومت سلطنتی منسوخ، چهره بدی نزد جامعه روشنفکر ایالات متحده و غرب پیدا کرده بود و از سوی دیگر برای همه آشکار شده بود که ریشه های فکری سلفی گری از عربستان بیرون آمده و تأمین مالی اولیه گروه های

غلامحسین حستاش کارشناس ارشد انرژی

کرچه اطلاع نزدیکی از داخل سعودی منتشر نمی شود، اما به لحاظ تحلیلی به احتمال زیاد اوضاع داخلی این روزهای عربستان نمی تواند اوضاع خوبی باشد، چراکه ملک سلمان و در واقع فرزند یا ولیعهد جوان او هم زمان خود را در چند جبهه داخلی و خارجی درگیر کرده اند. در داخل عربستان دو جناح اصلی قدرت روحانیت وهابی و خاندان آل سعود هستند، بن سلمان با اصلاحات اجتماعی و به ویژه حقوقی ای که برای زنان در نظر گرفته، خود را با روحانیت وهابی و با قلع و قمع شاهزادگان، خودش را با خاندان آل سعود درگیر کرده است. در خارج نیز درگیری های زیادی دارد. اقدام غیرقابل توجیه ربودن سعد حریری و وادارکردن او به استعفا نیز عربستان را درگیر یک بیابروبی سیاسی کرده است. ناکامی ها در یمن و تنش شدید در روابط با قطر و تلاش برای ایجاد تنش در روابط با ایران را هم باید به آن اضافه کرد. روابط حال حاضر

ادامه در صفحه ۴

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق

ویژه استان کرمانشاه

از روزنامه فروشی ها بخواهید

خانواده ارجمند نیازمند

مصیبت درگذشت دکتر رضا نیازمند، مؤسس و نخستین رئیس سازمان مدیریت صنعتی ایران را به شما و خانواده بزرگ صنعت تسلیت عرض می کنیم. روزنامه شرق

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه آخر

رجوع به صفحه ۳

رجوع به صفحه ۱۴

سازمان آگهی ها ۸۸۷۹۲۴۳۴ ۸۸۱۹۲۸۷۷

www.sharghdaily.ir

حرف اول

فقط یک دلیل

مهدی رحمانیان - مدیرمسئول

حکایت کرده اند روزی از سربازی که از لشکری شکست خورده آمده بود، پرسیدند چرا شکست خوردید؟ گفت: «به هزارویک دلیل. گفتند دلیل اول؟ گفت: فشنگ نداشتیم...» پاسخ آمد که حاجت به گفتن هزار دیگر نیست، همان یکی کافی است. روز و روزگار اهالی رسانه در این زمانه، بی شباهت به حکایت آن سرباز نیست؛ رسانه های غیرمکتوب، برای ادامه راه، گرفتار هزار مشکل و تنگنا هستند و رسانه های کاغذی هزارویکی؛ و همان یک دلیل از چنان قوت و برندگی برخوردار است که اقامه هزار دیگر، تنها تکرار مکررات و ذکر ممیبت می نماید. شامیبت و علت العلل تنگناهای پرشمار پیش روی همه رسانه های کاغذی ایران، امروز یک کلمه است، کاغذ. این بار مشکل تنها گرانی این کلمه نیست (که در یک ماه گذشته قریب ۵۰ درصد افزایش یافته) بلکه نایابی آن است. شاید اگر ماجرا تنها در گرانی افسارگسیخته قیمت و تصاعد بی حساب آن بود، مشکل را صادقانه با شما همراهان همیشگی «شرق» در میان می گذاشتیم و مانند همیشه دست یاری به سوی تان دراز می کردیم تا کشیدن باری این چنین گران را با شانه های شما قسمت کنیم. اکنون اما صورت مسئله بسیار ساده تر و درعین حال دشوارتر است. کاغذ که حیات و ممات روزنامه در گرو آن است، نه تنها گران که نایاب است و تأمین آن به تعداد صفحات پیشین «شرق» - به هر قیمت- از توش و توان ما خارج. یک قرن ونیم پیش از این، میرزا یوسف خان مستشارالدوله رساله مشهوری نوشت و بر آن نام «یک کلمه» گذاشت که تأثیر بی بدیلی در تحولات فکری جامعه روزگار خود داشت؛ منظور او از یک کلمه، قانون بود. مستشارالدوله، راه نجات ایران را قوام و برکسی نشستن همان یک کلمه می دانست، مشکل اصحاب رسانه های کاغذی ایران امروز نیز تنها یک کلمه است: کاغذ. این کلمه ساده اکنون چنان برهیت شده که چندین و چند رسانه مکتوب، عطای انتشار را به لقای کاغذ بخشیده اند و ناگزیر از توقف انتشار یا کاستن از تعداد صفحات خود شده اند. شوربخانه باید بگوییم ما نیز از این قاعده مستثنای نیستیم و «شرق» از این پس ناگزیر است در ۱۶ صفحه میهمان شما باشد. امیدواریم مسئولان اگر فراغتی یافتند و کار مهم تری نداشتند در این باره چاره ای بیندیشند و کار به همین مقدار فیصله یابد. گرچه ما بر سر پیمان با مخاطبان صمیمی هستیم و تا آنجاکه ممکن و میسر باشد، ولو با انتشار چهار صفحه با شما خواهیم بود.

